

egészen a tapinthatóságig megtapasztalták Krisztus köztük létét és —az emmausziak révén— felismerték a kenyértörésben. Igaz, szemünk, akárcsak az övék vagy Mária Magdolnáé, aki kertésznek vélte, „elfátyolozott”, hiszen evilági szemmel „csak” a kenyeret és bort látjuk vagy ízleljük meg, ezeken mégis átsüt a megdicsőült Krisztus jelenléte, sőt ez a vele való személyes találkozás krisztusivá formál át bennünket, rajtunk keresztül pedig kezdi áthatni a világ evilági arculatát is.

Az *utolsó szentségi áldás* a liturgia jelképrendszerében Krisztus evilágtól vett búcsújára emlékeztet bennünket, melyben megígérte, hogy „veletek leszek mindennap a világ végéig”, ennek visszhangja az „öröktől fogva most és mindenkor”. A végbevitt Krisztus-mű azonban meghozta a *Lélek kiáradását* is, ezért itt, áldozás után jut ismét előtérbe a pünkösdi elem is: „Vettük a menyeyei Szentlelket ...” Kelet felfogása szerint az áldozás a „Szentlélek hitének teljességét” is jelenti. Nemcsak Krisztus testének-vérének vétele, hanem személyes pünkösöd is, a bérmlás óta bennünk működő Szentlélek hatásainak felerősödése.

Az áldozásban teljesedik ki az az *eszkhatológiai elem* is, amely szintén átszötte a liturgiát: a Szentháromság bennünk lakik, már „üdvözített minket”, valljuk pontosan úgy, ahogy Szent Pál arról beszél: Isten már feltámasztott és jobbjára ültetett bennünket.

Krisztus —mennybemenetele előtt— azzal búcsúzott el tanítványaitól, hogy a róla való *tanúskodásra* küldte őket. Ennek a parancsnak tesz eleget a liturgia, amikor az áldozás után a világba küldi vissza a Krisztus-titokban részesülteket („Békével távozzunk, az Úr nevében”). A liturgia nem tesz bennünket világonkívüliekké. Krisztus, mint ígérte is, nem „vesz ki” bennünket a világból, hanem arra küld, hogy mint ő is, adjuk oda magunkat a „világ életéért”. *Paul Claude* szerint Isten „kompetensekké” tett bennünket a világban való tanúskodásra. Ennek a küldetésre való felhatalmazásnak a pillanata a liturgia elbocsátója és —hazai gyakorlatunk szerint— végső áldása, mely Isten ember-szeretetének továbbélésére és továbbvitelére szólít.

Cselényi István Gábor

Liturgikus élet Nagyországban

Újból tollat kell ragadnom. Nem tudom, miért. Hiszen három évvel ezelőtt már olvashattak rólam ezen kiadvány olvasói. Azóta is ugyanazt teszem, amiről akkor írtam.

Arra, hogy most mégis rászánjam magam az írásra, Dobszay tanár úrnak az Új Ember hasábjain május 7-én megjelent cikke indított. „Kitartani a hét-köznapokban!” — Ezt hiányoltam a nyári zsámbéki beszámolókból. Csak arról szólt mindenki, hogy miket énekel, milyen ünnepekre készül, vagy amiatt

szörnyülködött, hogy mások hogyan „dolgoznak”. Tulajdonképpen nem is nagyon mertem megszólalni, mert hiszen itt mi csak a mindennapjainkat éljük, és soha sem értettem, hogy miért kell erről annyit beszélni. Tenni kell a dolgunkat becsülettel!

Hogy mit csinálunk Nagyoroszipan? Megpróbáljuk azt a sok szépet, amit a jó Istentől kaptunk, visszaadni neki, és meghallani, vajon elfogadja-e. (Ti nagyon jó a templom akusztikája!) A szentély közelében van egy harmónium: hétköznapokon azon kísérem az éneket, és oda gyűlnek össze az énekesek. Hétköznapokon átlagosan 50-en, vasárnapokon 300 körüli létszámban vesznek részt a hívek a szentmisén. Nagy ünnepeken régebben is csak egy szentmise volt, 10 éve már vasárnapokon is csak egy van. — A környék legnagyobb és legszebb temploma a miénk!

Ádvent szombatjain vesperást éneklünk, és a gyertyagyújtással kötjük egybe. Ádvent és Nagyböjt minden vasárnapján introitust és kommúniót éneklünk, és a tropizált Kyrie-t az Éneklő Egyházból, amit az egész templom együtt énekel. Ismerik és éneklük latinul a Missa mundi teljes ordináriumát.

A hétköznapi ünnepeken —Erzsébet, Imre, Margit— az Éneklő Egyházból énekeljük az „Örvendezzünk, mindnyájan az Úrban” introitust a szentekről, belefűzve a napi Szent nevét: ezt már mindenki tudja, ismeri és énekli.

A szekvenciákat soha sem hagyjuk el, még Keresztelő Szent János ünnepén sem. Amit 1992-ben Esztergomban énekelünk, azt énekelem itthon is.

Azóta egyetlen esztendőben sem hagytam ki a továbbképzést. Csak azt sajnálom, hogy egyre kevesebben vannak a régi, megszokott arcok! Ha rajtam múlnék, ugyanúgy kötelezővé tenném a továbbképzést, amint Erdélyben tesszik. A mércét egyre magasabbra kell tenni: nem elégedhetünk meg a húsz évvel ezelőtti énekléssel!

Minden héten tartok énekpróbát: külön iskolásoknak és felnőtteknek. Sőt a hittanórákból is szakítunk időt éneklésre. Kérik a gyerekek, hogy kezdő imádság helyett énekeljük az *Aspergest*. *Asperges, Vidi aquam, Tantum ergo, Regina caeli, Salve Regina*, gregorián *Ave Maria*: ezeket minden hittanra járó gyerek kívülről fújja.

Plébánosommal, Tarnai Imrével 17 éve dolgozom együtt. Karácsonyi ajándékként Zsolozsmáskönyvet kaptam tőle. Most már csak használnom kellene: rendszeresen imádkoznom a zsolozsmát. És ha már mindent megtettünk, akkor is csak azt mondhatnók, hogy „hitvány szolgák vagyunk, akik annyit tettünk, amennyi a kötelességünk”.

Ezúton köszönöm meg Tanár Úr biztató gondolatait és mindazok munkáját, akiknek szívügye az értékes egyházi zene.

Ádám Bernadett, nagyoroszi kántor